

ZPRÁVA O TRHU OVOCE

Vývoj cen zem. výrobců:

▼ Jablka Florina I. jak. tř.....	10,80 Kč/kg
▼ Jablka Gloster I. jak. tř.....	10,30 Kč/kg
▲ Jablka Jonagored I. jak. tř.....	11,30 Kč/kg
▲ Jablka Melrose I. jak. tř.....	11,00 Kč/kg
▲ Jablka Rosana tř. V.....	13,70 Kč/kg
▲ Jablka Rosana I. jak. tř.....	9,80 Kč/kg
▲ Hrušky tř. V.....	17,70 Kč/kg

Obsah:

Komoditní zpravodajství.....	1
Ceny zemědělských výrobců.....	2
Obchodní ceny.....	3
Spotřebitelské ceny.....	3
Zahraniční obchod.....	4
Informace ze zahraničních trhů.....	5
Aktuality.....	9

Komoditní zpravodajství

Ceny zemědělských výrobců

Ve 45. týdně roku 2008 se snížila průměrná **cena zemědělských výrobců (CZV)** jablek odrůdy Florida I. jak. třídy oproti 44. týdně o 0,50 Kč/kg na 10,80 Kč/kg, tj. o 4,1 %. Naproti tomu se zvýšila CZV jablek odrůdy Jonagored I. jak. třídy o 0,80 Kč/kg (tj. o 7,9 %) na 11,30 Kč/kg. Výrazně vzrostla průměrná CZV jablek odrůdy Rosana třídy V, a to o 2,40 Kč/kg na 13,70 Kč/kg, tj. o 20,9 %. Stoupla také průměrná CZV odrůdy jablek Rosana I. jak. třídy o 1,- Kč/kg (tj. o 11,7 %) na 9,80 Kč/kg. Dále se zvýšila CZV jablek odrůdy Melrose I. jak. třídy, a to o 1,70 Kč/kg na 11,- Kč/kg, tj. o 18,5 %. Oproti 44. týdně stoupla také průměrná CZV jablek odrůdy Idared třídy V o 0,90 Kč/kg (tj. o 8,2 %) na 12,2 Kč/kg. Průměrná CZV hrušek třídy V se zvýšila o 0,50 Kč/kg na 17,70 Kč/kg, tj. o 2,7 %.

Obchodní ceny

Ve 45. týdně roku 2008 poklesla průměrná obchodní **nákupní cena (NC)** modrých blum z dovozu oproti 43. týdně o 1,20 Kč/kg (tj. o 4,2 %) na 26,90 Kč/kg. Jejich obchodní **odbytová cena (OC)** se snížila o 1,10 Kč/kg (tj. o 3,1 %) na 33,40 Kč/kg. Výrazně také klesla průměrná OC jablek odrůdy Golden Delicious z domácí produkce, a to o 1,90 Kč/kg (tj. o 13,4 %) na 12,40 Kč/kg. Oproti minulému období dále poklesla NC citronů o 3,10 Kč/kg (tj. o 11,8 %) na 23,60 Kč/kg, jejich OC se snížila o 4,10 Kč/kg na 27,50 Kč/kg, tj. o 12,8 %. Výrazný pokles průměrné NC byl ve 45. týdně zaznamenán u ananasu, a to o 6,70 Kč/ks (tj. o 27,2 %) na

17,80 Kč/ks, jeho OC se propadla o 4,60 Kč/ks na 22,40 Kč/ks, tj. o 17,0 %. Naproti tomu se zvýšila průměrná NC volných kiwi, a to o 5,- Kč/kg (tj. o 19,1 %) na 31,30 Kč/kg, jejich OC stoupla o 1,40 Kč/kg na 35,40 Kč/kg, tj. o 4,2 %.

Zahraniční obchod

V období od 1. 9. do 30. 9. 2008 bylo na základě šetření ČSÚ do České republiky **dovezeno** celkem 8 433,9 t hroznového vína, tj. o 12,5 % více než v srpnu, za 21,51 Kč/kg. Naprostá většina 6 570,9 t (77,9 %) pocházela z Itálie za 20,57 Kč/kg. Dovoz banánů se stabilizoval na úrovni předchozího měsíce - na 8 256,3 t za 16,10 Kč/kg. Z Kostariky pocházelo 1 615,2 t (tj. 19,6 %) za 14,66 Kč/kg, z Ekvádoru 1 379,9 t (tj. o 16,7 %) za 16,41 Kč/kg a z Kolumbie 1 323,6 t (tj. 16,0 %) za 18,91 Kč/kg. Import jablek také zůstal na úrovni předchozího období, a to na 4 136,5 t za 10,77 Kč/kg - 1 535,1 t (tj. 37,1 %) pocházelo z Polska za 7,67 Kč/kg. Mírně o 1,9 % stoupl import švestek na 3 264,2 t za 6,64 Kč/kg. 72,6 % (tj. 2 369,4 t) bylo dovezeno z Polska za 5,81 Kč/kg. Dále výrazně stoupl dovoz pomerančů o 113,3 % na 1 729,0 t za 12,19 Kč/kg. Největším dovozcem byla JAR s 1 012,1 t (tj. 58,5 %) za 11,03 Kč/kg.

V září 2008 byl zaznamenán prudký nárůst **vývozu** jablek k výrobě moštu oproti srpnu o 7 450,0 % na 7 535,0 t za 2,41 Kč/kg. Většina (tj. 69,4 %) byla vyvezena do Rakouska, a to 5 226,2 t za 2,28 Kč/kg. Zvýšil se také export banánů, a to o 63,3 % na 2 111,2 t za 18,89 Kč/kg. 72,4 % (tj. 1 528,4 t za 18,51 Kč/kg) směřovalo na Slovensko.

Informace o cenách ovoce v ČR

Ceny zemědělských výrobců ovoce

Datum zjištění ceny: 44. - 45. týden 2008

Kč/kg

Druh, odrůda	TJ	45. týden			44. týden			Změna prům. CZV 45./44. t. 2008 (%)
		min.	max.	průměr	min.	max.	průměr	
Jablka Bohemia	V.	11,50	15,10	12,80	12,00	15,10	13,10	- 2,2
	I.	8,00	15,00	10,50	8,00	14,50	10,50	+ 0,4
Florina	V.	10,00	16,00	12,00	10,00	16,00	12,00	0,0
	I.	8,00	14,00	10,80	8,00	14,00	11,30	- 4,1
Gala	V.	12,00	15,00	14,00	14,00	15,00	14,30	- 1,9
	I.	8,40	15,00	11,80	8,40	14,00	11,90	- 1,0
Gloster	V.	10,00	13,00	11,70	10,00	12,00	11,20	+ 4,2
	I.	8,00	14,00	10,30	8,00	14,00	10,90	- 5,3
Golden Delicious	V.	11,50	15,00	13,30	12,00	15,00	13,50	- 1,1
	I.	8,00	14,00	10,60	8,00	14,00	10,60	- 0,4
Goldstar	I.	8,00	13,80	10,30			*	.
Idared	V.	10,00	16,50	12,20	10,00	12,00	11,30	+ 8,2
	I.	8,00	13,80	10,30	8,00	13,50	10,30	- 0,3
Jonagold	V.	12,00	15,00	13,60	12,00	15,00	13,50	+ 0,5
	I.	8,00	14,00	11,40	6,50	14,50	11,00	+ 4,1
Jonagored	V.			*	12,50	14,20	13,50	.
	I.	8,40	13,00	11,30	6,50	13,00	10,50	+ 7,9
Melodie	I.	9,00	12,40	11,10	9,00	12,00	11,00	+ 0,6
Melrose	I.	7,00	13,80	11,00	7,00	12,00	9,30	+ 18,5
Prima	I.	7,00	9,50	8,50	7,00	9,50	8,50	0,0
Rosana	V.	13,00	14,00	13,70	7,50	14,00	11,30	+ 20,9
	I.	6,00	12,00	9,80	6,00	12,00	8,80	+ 11,7
Rubín	V.	11,50	20,00	13,30	11,50	20,00	13,40	- 0,6
	I.	6,00	18,00	10,90	6,00	18,00	10,90	+ 0,1
Rubinola	V.	11,00	16,00	13,30	11,00	16,00	13,40	- 0,8
	I.	8,00	14,00	11,10	8,00	14,50	11,50	- 3,3
Spartan	V.			*	7,50	9,00	8,10	.
	I.	6,00	10,00	8,40	6,00	10,00	8,30	+ 1,2
Šampion	V.	9,50	17,00	12,70	11,00	17,00	13,00	- 2,0
	I.	6,00	15,00	10,50	6,00	15,00	10,40	+ 0,5
Topaz	V.	11,50	12,00	11,80	11,50	12,00	11,80	+ 0,3
	I.	8,00	11,00	9,40	8,00	11,00	9,40	- 0,3
Hrušky	V.	17,00	20,00	17,70	17,00	18,00	17,20	+ 2,7
	I.	10,00	15,60	13,50	10,00	15,60	13,50	0,0

Poznámka: Ceny zemědělských výrobců jsou uváděny bez dopravy a DPH. * = neuvedeno (méně než tři údaje), . = údaj nebyl v předchozím období k dispozici.
 Pramen: Podle údajů OU ČR zpracoval TIS ČR SZIF

Obchodní ceny vybraných druhů ovoce I. jakostní třídy

Datum zjištění ceny: 45. týden 2008

Kč/kg

Druh ovoce Odrůda	Nákupní cena				Odbytová cena			
	min.	max.	průměr	±45/43	min.	max.	průměr	±45/43
Jablka T								
Golden Delicious			*		10,00	16,10	12,40	- 1,90
Idared			*		11,50	14,50	12,70	.
Jonagored					11,40	14,50	12,50	.
Jablka D								
Gala	13,50	16,70	15,30	.	15,80	19,40	17,90	.
Blumy modré D	22,00	29,50	26,90		30,90	34,90	33,40	- 1,10
Hrušky T	16,00	23,20	18,60	.	14,90	27,10	21,70	+ 1,90
Hrušky D			*		27,50	30,30	28,80	+ 1,90
Vinné hrozny bílé D	22,00	35,80	26,10	+ 0,60	22,40	41,90	30,60	+ 0,90
Vinné hrozny modré D	25,50	31,40	27,60	+ 1,50	22,00	36,80	31,30	- 2,60
Banány	14,40	18,20	16,10	- 0,40	16,50	21,20	20,00	- 0,60
Citrony	18,00	33,00	23,60	- 3,10	19,00	38,70	27,50	- 4,10
Grapefruity bílé	16,00	21,10	18,70	- 0,40	20,00	26,90	23,00	- 0,50
červené	13,00	22,00	16,90	+ 0,60	18,00	26,70	21,80	+ 1,90
Mandarinky	13,00	24,10	17,50	- 0,20	15,20	28,50	20,30	- 1,10
Pomeranče	14,70	23,50	17,90	+ 1,00	17,30	27,80	21,90	+ 1,90
Ananas (ks)	17,00	18,50	17,80	- 6,70	18,90	25,50	22,40	- 4,60
Kiwi volné	19,70	40,30	31,30	+ 5,00	24,00	46,90	35,40	+ 1,40
Kiwi (ks)			*		3,00	4,30	3,60	- 0,70
Mango (ks)			*		13,30	14,90	14,10	- 1,40
Pomelo (ks)	19,00	24,90	22,30	.	26,90	35,50	30,40	- 3,40

Poznámka: Nákupní cena = cena zboží fco rampa velkoobchodu bez DPH, Odbytová cena (OC) = cena, za kterou je zboží odebráno ve skladě, tj. bez dopravy a bez DPH. * = neuvedeno (méně než tři údaje), D = dovoz, T = tuzemské, . = údaj nebyl v předchozím období k dispozici.
 Pramen: TIS^{ČR} SZIF

Vývoj spotřebitelských cen vybraných druhů ovoce v roce 2008

Kč/kg

Druh/týden	32.	33.	34.	35.	36.	37.	38.	39.	40.	41.	42.	43.	44.
Jablka	39,57	39,32	38,21	35,34	34,01	32,26	31,65	29,59	27,20	27,67	27,65	25,95	-
Banány	26,76	27,49	27,69	27,39	27,20	27,34	28,10	28,77	28,43	28,12	26,57	28,78	-
Pomeranče	38,20	36,43	36,46	35,56	33,59	31,85	30,90	30,50	30,52	28,71	27,99	28,34	-

Poznámka: Spotřebitelské ceny v týdenních šetřeních jsou zjišťovány u malého souboru prodejen. Uváděné ceny mají orientační charakter, - = údaj nebyl k dispozici.
 Pramen: ČSÚ

Zahranिční obchod

Dovoz a vývoz vybraných druhů ovoce od 1.1. do 30.9.2008

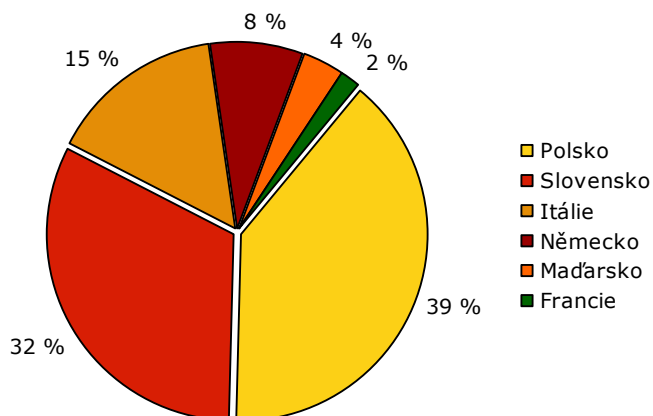
Druh ovoce Odrůda	Dovoz			Vývoz		
	Množství v t	Jednotková hodnota v Kč/kg	Od 1.9. do 30.9.08 v t	Množství v t	Jednotková hodnota v Kč/kg	Od 1.9. do 30.9.08 v t
Jablka stolní celkem	56 316,1	10,77	4 136,5	14 854,9	4,02	3 156,5
Jablka k výrobě moštu	111,6	2,03	77,0	7 696,5	2,41	7 535,0
Hrušky	8 346,9	22,50	582,4	1 095,4	16,09	334,9
Hrušky k výrobě moštu	102,8	16,34	12,7	6,0	-	-
Broskve	9 931,7	20,99	1 653,4	930,7	25,00	114,2
Stolní vinné hrozny	32 829,8	21,51	8 433,9	3 159,6	23,50	817,6
Švestky	8 843,2	6,64	3 264,2	574,0	14,63	117,4
Ananas	6 367,6	21,44	418,4	831,4	26,60	44,2
Kiwi	5 590,1	19,91	371,1	840,2	11,08	89,1
Citrony	17 294,5	19,39	1 370,0	2 108,0	13,62	316,7
Grapefruity vč. pomel	7 583,0	17,74	427,7	1 929,9	10,32	131,9
Pomeranče	37 844,3	12,19	1 729,0	6 117,7	15,59	176,0
Mandarinky	7 688,5	21,38	227,9	895,2	28,74	8,1
Banány	98 663,9	16,10	8 256,3	21 101,4	18,89	2 111,2

Poznámka: ČSÚ zpětně provádí úpravu o zpřesňování dat zahraničního obchodu. Od 1.1. 2005 jsou jablka stolní uváděna pod jedním společným KN kódem 08081080, tj. Ostatní jablka čerstvá, ne: jablka k výrobě moštu volně ložená. - = údaj není k dispozici.

Dovoz jablek do ČR podle nejvýznamnějších zemí - září 2008

Název země	Množství dovozu (t)	Průměrná jednotková hodnota (Kč/kg)
Polsko	1 535,1	7,67
Slovensko	1 267,0	9,21
Itálie	598,4	13,64
Německo	312,8	20,15
Maďarsko	146,0	10,31
Francie	66,4	13,85

Pramen: Podle údajů ČSÚ zpracoval TIS^{CR} SZIF

Informace ze zahraničních trhů

Obchodní ceny ovoce ve vybraných tržnicích SRN

Datum zjištění ceny: 29.10.2008

EUR/MJ

Druh ovoce	Země původu	MJ	Hamburk	Mnichov	Berlín	Frankfurt
Jablka Braeburn 70 mm +	Francie	100 kg	110 - 115	110 - 115	115 - 130	125 - 140
Elstar 70/90 mm	Německo	100 kg	70 - 75	80 - 90	65 - 80	85 - 95
Gala 70 - 80 mm	Itálie	100 kg	90 - 100	80 - 110	85 - 100	83 - 90
Golden Delicious 70 - 80 mm	Německo	100 kg	70 - 75	70 - 80	65 - 80	75 - 90
Granny Smith 70 - 80 mm	Francie	100 kg	90 - 100	110 - 130	110 - 125	120 - 140
Jonagold 70/90 mm	Německo	100 kg	60 - 65	70 - 80	70 - 85	65 - 90
Jahody 25 mm +	Německo	100 kg	360 - 420	300 - 340	340 - 420	320 - 480
Hrušky Conference 65 - 75 mm	Německo	100 kg	100 - 110	100 - 110	90 - 105	100 - 110
Kiwi	Itálie	10 kg	13,8 - 14	12 - 15	13,5 - 15	12 - 15
Švestky	Itálie	100 kg	145 - 210	140 - 200	150 - 200	160 - 200
Vinné hrozny Thompson bez pecek	Řecko	100 kg	240 - 320	140 - 280	200 - 320	170 - 360
Citrony	Španělsko	15 kg	21 - 24	16 - 21	20 - 23	20 - 25
Grapefruity červené	JAR	15 kg	-	11 - 16	10 - 13	13 - 18
Pomeranče Navel/Navelina	Španělsko	15 kg	15 - 16,5	10 - 11	13 - 16	16 - 17

 Poznámka: - = údaj není k dispozici.
 Pramen: ZMP - Obst und Gemüse

Obchodní ceny ovoce ve vybraných tržnicích v Polsku

Datum zjištění ceny: 28.10. - 30.10.2008

PLN/kg

Druh ovoce	Bronisze	Lublin	Poznaň	Sandomierz
	30.10.	28.10.	30.10.	30.10.
Jablka Boskop	-	1,00 - 1,20	1,00 - 1,67	0,60 - 0,80
Cortland	0,80 - 1,33	0,80 - 1,20	1,00 - 1,67	0,60 - 0,80
Delikates	0,80 - 1,33	1,00 - 1,00	-	0,60 - 0,80
Gala	0,80 - 1,45	0,80 - 1,07	1,00 - 1,67	0,60 - 0,80
Jonagored	0,80 - 1,33	0,67 - 1,13	1,00 - 1,67	0,60 - 0,85
Ligol	1,00 - 1,25	0,80 - 1,00	1,00 - 1,67	0,60 - 0,80
Lobo	0,80 - 1,45	1,00 - 1,20	1,00 - 1,67	0,60 - 0,80
Šampion	0,80 - 1,33	0,67 - 1,20	0,67 - 1,67	0,60 - 0,80
Hrušky	1,80 - 3,00	2,00 - 3,00	2,80 - 3,20	1,50 - 2,00
Švestky	4,00 - 5,00	1,50 - 4,00	2,00 - 3,50	1,50 - 3,00
Citrony D	4,00 - 5,00	4,35 - 5,00	3,80 - 6,00	4,40 - 4,50
Hrozny stolní D	3,50 - 5,50	4,60 - 6,00	3,57 - 5,00	4,60 - 4,70
Mandarinky D	3,00 - 5,50	2,50 - 5,00	4,00 - 6,00	4,00 - 4,50
Pomeranče D	3,00 - 3,50	2,85 - 4,00	3,50 - 4,00	3,50 - 4,00

 Poznámka: - = údaj není k dispozici.
 Pramen: Biuletyn Informacyjny - Rynek owoców i warzyw

Ceny ovoce na Slovensku

Datum zjištění ceny: 27.10. - 30.10. 2008

SKK/kg

Druh ovoce Odrůda	Ceny od producentů			Odbytové ceny z velkoobchodu		
	cenové rozpětí	průměr	±44./42. t.	cenové rozpětí	průměr	±44./42. t.
Jablka T						
Braeburn 70 mm +	9,20 - 16,80	14,39	- 0,55	-	-	-
Golden Delicious 70 mm +	12,00 - 16,81	15,26	- 0,01	15,00 - 24,00	19,45	- 0,44
Idared 70 mm +	8,00 - 15,13	11,91	- 0,39	9,90 - 21,00	15,40	.
Jonagold 70 mm +	12,61 - 14,00	13,19	+ 1,34	-	-	-
průmyslové	1,80 - 2,50	2,23	.	-	-	-
Hrušky D	-	-	-	16,90 - 35,00	27,77	- 0,26
Hrozny stolní bílé D	-	-	-	27,90 - 40,00	33,26	+ 1,30
červené D	-	-	-	32,90 - 46,00	38,74	+ 0,13
Broskve D	-	-	-	26,50 - 36,00	32,77	+ 1,27
Nektarinky D	-	-	-	28,90 - 41,00	36,49	- 0,50
Švestky D	-	-	-	23,90 - 33,90	28,67	+ 0,91
Ananas (ks)	-	-	-	22,90 - 49,90	33,07	- 2,67
Citrony	-	-	-	21,90 - 38,00	31,37	+ 0,08
Grapefruity bílé	-	-	-	22,50 - 33,00	28,30	- 0,31
Mandarinky	-	-	-	17,90 - 35,00	26,42	- 4,58
Pomeranče	-	-	-	17,90 - 29,00	23,09	- 0,76
Banány	-	-	-	20,90 - 28,00	23,67	- 1,50
Kiwi volně ložené	-	-	-	31,00 - 47,00	38,40	- 3,60

Poznámka: - = údaj není k dispozici, . = údaj nebyl v předchozím období k dispozici.
Pramen: ATIS, Agrárne trhové informácie Slovenska

Ceny kiwi se opět snížily

Ve 44. týdnu ceny jablek I. jak. třídy s průměrem větším než 65 mm z domácí produkce se podle odrůd pohybovaly od 9,90 Sk/kg až po 24,- Sk/kg. Jablka různých odrůd I. jak. třídy z dovozu se prodávala v cenách od 10,90 Sk/kg po 21,- Sk/kg. V porovnání se 42. týdnem klesla průměrná cena domácích jablek odrůdy Golden Delicious + 70 mm o 2,2 % na 19,45 Sk/kg (u velikosti 65 - 70 mm cena oslabila o 3,6 % na 18,08 Sk/kg). O necelé procento (0,9 %) na 27,77 Sk/kg se snížila odbytová cena importovaných hrušek.

Ceny peckovin se vyvíjely nejednotně. Vzrostly průměrné ceny broskví a švestek o 4,0 % na 32,77 Sk/kg, resp. o 3,2 % na 28,67 Sk/kg. Naopak o 1,4 % na 36,49 Sk/kg klesla průměrná cena nektarinek.

Odbytová cena bílého hroznového vína z dovozu

v porovnání se 42. týdnem opět vzrostla o 4,1 % na 33,26 Sk/kg, u červeného hroznového vína se cena stabilizovala na 38,74 Sk/kg.

Odbytové ceny citrusových plodů klesly. Výjimkou byly citrony, jejichž cena se ustálila na 31,37 Sk/kg. Nejvýrazněji oslabila průměrná cena mandarinek, a to o 14,8 % na 26,42 Sk/kg. Snížily se i průměrné ceny pomerančů o 3,2 % na 23,09 Sk/kg, červených a růžových grapefruitů o 2,4 % na 28,42 Sk/kg a bílých grapefruitů o 1,1 % na 28,30 Sk/kg.

O 6,0 % na 23,67 Sk/kg v porovnání se 42. týdnem klesla průměrná cena banánů.

Odbytová cena volně ložených kiwi se opět snížila o 8,6 % na 38,40 Sk/kg. Kiwi balené v košíku se prodávaly v průměru za 33,27 Sk/ks.

Cena ananasu oslabila o 7,4 % na 33,07 Sk/ks.

Pramen: ATIS – Správa o trhu s ovocím a zeleninou

Obchodní ceny ovoce I. jakostní třídy ve Francii – tržnice v Paříži

Datum zjištění ceny: 30.10.2008

USD/MJ

Druh ovoce	Země původu	MJ	Průměrná cena
Jablka Golden Delicious 75 - 80 mm	Francie	kg	1,16
Gala 75 - 80 mm	Francie	kg	1,29
Granny Smith 75 - 80 mm	Francie	kg	1,55
Citrony	Španělsko	kg	1,75
Hrušky Conference 70 - 75 mm	Holandsko	kg	1,75
Kiwi	Řecko	kg	1,68
Klementýnky	Španělsko	kg	2,07
Pomeranče Late Valencia	JAR	kg	1,04
Vinné hrozny Italia	Itálie	kg	1,29

Pramen : USDA – Fruit and Vegetable Market News

Obchodní ceny ovoce v Maďarsku

Datum zjištění ceny: 44. týden (k 28.10.2008)

HUF/kg

Druh, odrůda	Debrecen	Kecskemét	Miskolc	Szeged
Jablka Golden Delicious	70	100	80	80
Idared	65	110	90	90
Jonagold	-	120	-	90
Jonathan	60	70	80	70
Starking	-	110	-	110
Hrušky Williams	220	270	-	-
Švestky	150	130	-	-
Vinné hrozny bílé	120	110	-	-

Poznámka: Producentские ceny maďarského ovoce na velkoobchodních trzích, - = údaj není k dispozici.

Pramen: AKII, Agrárgazdasági Kutat és Informatikai Intéze

Obchodní ceny vybraných druhů ovoce v Itálii

EUR/kg

Druh ovoce	44. týden	43. týden	44./43. t. 2008 (%)	44.t.2008/44.t. 2007 (%)
Citrony	0,42	0,46	- 9,29	+ 8,25
Hrušky	0,88	0,90	- 2,23	+ 25,07
Jablka	0,63	0,64	- 1,40	+ 11,62
Kiwi	0,62	0,62	- 0,16	+ 2,15
Klementýnky	0,53	0,54	- 3,49	+ 7,58
Pomeranče	0,33	0,31	+ 5,13	+ 4,46
Stolní hrozny	0,40	0,42	- 5,44	- 11,50

Pramen: ISMEA, Servizi per il Mercato Agricolo Alimentace

Ceny zemědělských výrobců ovoce ve Španělsku

EUR/kg

Druh ovoce	Producenti			Velkoobchod			Maloobchod		
	42. týden	43. týden	± %	42. týden	43. týden	± %	42. týden	43. týden	± %
Citrony	0,35	0,33	- 5,71	0,95	0,96	+ 1,05	2,09	2,08	- 0,48
Hrušky	0,65	0,64	- 1,54	0,95	0,97	+ 2,11	1,85	1,86	+ 0,54
Jablka	0,38	0,39	+ 2,63	0,83	0,85	+ 2,41	1,81	1,80	- 0,55
Klementýnky	0,25	0,22	- 12,00	0,85	0,84	- 1,18	1,92	1,80	- 6,25
Pomeranče	0,21	0,19	- 9,52	0,80	0,71	- 11,25	1,63	1,61	- 1,23

Poznámka: - = údaj není k dispozici.

Pramen: M.A.P.A., Observatorio de precios: origen-destino en alimentación

Obchodní ceny vybraných druhů ovoce ve Velké Británii - tržnice New Covent Garden

Datum zjištění ceny: 28.10.2008

USD/MJ

Druh, odrůda	Země původu	MJ	Průměrná cena
Jablka Golden Delicious	Francie	1 kg	1,16
Jonagold	Holandsko	1 kg	0,91
Royal Gala	Francie	1 kg	1,08
Hrušky Conference	Holandsko	1 kg	1,65
Citrony	Španělsko	1 kg	1,43
Kiwi	Itálie	1 kg	1,83
Pomeranče	Španělsko	1 kg	1,05
Švestky	Itálie	1 kg	2,19
Vinné hrozny Crimson bez pecek	Španělsko	1 kg	2,03

Pramen: USDA - Fruit and Vegetable Market News

Obchodní ceny vybraných druhů ovoce v Nizozemí - tržnice Rotterdam

Datum zjištění ceny: 31.10.2008

USD/MJ

Druh, odrůda	Země původu	MJ	Průměrná cena
Jablka Granny Smith	Francie	18 kg	21,32
Golden Delicious	Francie	18 kg	21,00
Royal Gala	Francie	18 kg	19,38
Vinné hrozny bílé bez pecek	Itálie	4,5 kg	13,25
Citrony	Španělsko	15 kg	20,68
Grapefruity Star Ruby	JAR	15 kg	9,05
Kiwi	Itálie	10 kg	12,92
Pomeranče Navelinas	Španělsko	15 kg	18,09

Pramen: USDA - Fruit and Vegetable Market News

Technika genetických markerů urychluje šlechtění měkkého ovoce

Šlechtitelé měkkého ovoce ve skotském výzkumném ústavu Scottish Crop Research Institute (SCRI) používají novou techniku genetického značkování, která pomáhá urychlit tradiční proces šlechtění měkkého ovoce.

Genetické markery jsou geny, které vytvářejí rozpoznatelnou charakteristiku, která, jakmile je jednou identifikována, může dovolit selekci určitých vlastností. Tato technika vede k rychlejšímu vytváření nových odrůd než při konvenčním šlechtění, která funguje zkřížením dvou rodičů, kteří mají požadované vlastnosti. Konvenční šlechtění může někdy být sázkou do loterie, protože rekombinace genů během pohlavní reprodukce může vést k tomu, že mnoho potomků je poďradných.

Hlavní výzkumník SCRI pro výzkum černého rybízu Rex Brennan využívá genetické značkování ke šlechtění nových odrůd černého rybízu rezistentních vůči roztoči - vlnovníku rybízovému (*Cecidophyopsis ribis*), přenašeči viru virového zvratu rybízu (black currant reversion virus). Využívá také genetických markerů, aby zvýšil obsah vitamínu C ve šťávě

z černého rybízu, protože marker DNA pro vitamín C je v současnosti identifikován. Šťávy z černého rybízu, jako například Ribena jsou hlavním zdrojem antioxidantů, ale komerční odrůdy enormně kolísají ve svém obsahu vitamínu C, od nejnižší hodnoty cca 100 g/100 ml k nejvyšší více než 400 g/100 ml.

U malin existují podobné možnosti, jak spojit kvalitativní charakteristiky plodů s identifikovatelnými markery DNA ke šlechtění prémiového ovoce. Výzkumná pracovnice Susan McCallum ukázala návštěvníkům konference SCRI příklady diverzity barev plodů u malin s cílem šlechtění na červenou barvu v prostředku barevné škály. To se stane mnohem snadnější, jakmile identifikuje zúčastněné geny. Předpověděla, že markery DNA by mohly snížit čas potřebný vytvoření nové odrůdy o polovinu – který by u malin mohl být snížen z osmi let na čtyři – od prvního křížení ke konečné odrůdě.

Šlechtění za pomoci genetických markerů by mohlo být používáno také ke zlepšování chuti plodů identifikováním genů pro hořkost a kyselost.

Pramen: www.agronavigator.cz, 24.10.2008

Spotřebitelé ve Velké Británii dávají upřednostňují vzhledu jablek před chutí

Nový spotřebitelský průzkum uskutečněný v celé Velké Británii odhalil, že se kupující při výběru jablek často nechávají ovlivnit spíše jejich vzhledem než chutností jednotlivých odrůd. Z tohoto důvodu mají u spotřebitelů menší úspěch chuťově výborná domácí jablka, která jsou však v důsledku nepříznivého počasí nezvykle vybarvená.

Podle průzkumu uveřejněném v *English Apple and Pears Limited* si celá třetina Britů myslí, že jablko bude chutnat lépe pokud je lesklé a má perfektní tvar, což je typické spíše pro jablka vypěstovaná v zahraničí. Dále čtyři z deseti spotřebitelů připustili, že zvažují koupit jablka, které není perfektně kulaté. To jsou právě ti zákazníci, jež se snaží angličtí pěstitelé jablek získat.

Faktory ovlivňující rozhodování kupujících

Více než polovina britských spotřebitelů kupuje jablka alespoň dvakrát týdně a je silně ovlivněna jejich vzhledem. Čtyři pětiny jablek se prodávají v supermarketech - kromě tvaru a barvy ovoce tak ovlivňuje nákupní rozhodnutí spotřebitele výraznou měrou způsob jeho prezentace kupujícímu.

„Letošní deštivé léto pomohlo vypěstovat dobře chutnající a šťavnatá jablka, na druhou stranu však došlo k tomu, že jsou odlišně vybarvená. Vzhledem k tomu, že obchody nabízejí nejlepší jablka ze zahraničí, dochází tak k jejich porovnávání spotřebiteli s jablky z domácí produkce,“ řekl Adrian Barlow, generální ředitel English Apple and Pears.

Pramen: Fruit and Vegetable Markets, 4.11.2008

Čeští farmáři o peníze z EU nepřijdou. Mají ostré lokty

Ještě předtím, než se konkrétní země zhostí předsednictví, bývá zvykem, že z Bruselu přijede na „inspekci“ hned několik eurokomisařů.

První takovou návštěvu, evropskou komisařku pro zemědělství a rozvoj venkova Mariann Fischer Boelovou, přivítal její český resortní kolega Petr Gandalovič. Sešla se nejen s ním, ale také se zástupci zemědělské lobby. Není se čemu divit - navrhované krácení evropských dotací na hektar půdy by se dotklo nejvíce právě Česka.

Jak by mělo vypadat konkurenceschopné evropské zemědělství? A proč Evropská komise chce do škol po mléku teď dodávat ovoce? To dánská eurokomisařka vysvětlila v rozhovoru pro Aktuálně.cz.

Zemědělská politika EU prochází rozsáhlou revizí. Jakou roli v tom hraje Česko jako příští předsednická země?

Politické dohody doufám dosáhneme příští měsíc. Bude ale na Čechách tyto kroky postupně zavádět do

praxe, což je velký úkol, který případně právě vašemu předsednictví.

Jednou z klíčových reforem je krácení přímých plateb na hektar, které Čechům doposud vyhovují, mimo jiné i proto, že česká farma je v průměru čtyřikrát větší než je evropský průměr. Nevidíte v tom problém?

Ne, nevidím, protože v Evropě máme velmi odstupňované systémy. Česko, podobně jako Slovensko nebo bývalé východní Německo, mělo vzhledem ke své minulosti velké rozlohy hospodářství. Na druhou stranu třeba Řecko má pozemky malé.

V rámci společné politiky bychom měli poskytnout dostatek prostoru k debatám pro všechny země, a tím i všechny výměry pozemků.

Nebude ale právě dostatek prostoru blokovat rozumný kompromis?

Od počátku jsme velký důraz kladli na malé pozemky, které dostávají méně než pět tisíc eur dotací ročně. Nyní zavádíme tzv. progresivní modulaci pro velké hráče, to znamená postupné snižování dotací. Jsem přesvědčena o tom, že velcí hráči mají více příležitostí, jak peníze využít.

Já nikomu peníze neberu, ty zůstávají v zemědělském sektoru. Velké farmy mají více příležitostí, jak nalákat investory, zavádět ekologicky čistou výrobu a podobně. Proto jsme modulaci zaváděli. Nechceme nikoho trestat, ale je třeba si uvědomit, že velcí hráči se prosadí, mají k tomu ostré lokty.

Jednou z nových iniciativ Evropské komise je program ovoce do škol. Proč by se ale o něj měla starat unie, není to především záležitostí rodičů a školy?

Popisujete ideální situaci, která by samozřejmě byla nejlepší. Ale podívejte se na realitu - stále více dětí je obézních. A je to problém. Podívejte se za oceán, odkud k nám dorazily americké stravovací návyky.

Děti mění svůj přístup k jídlu, vysedávají u počítače, popíjejí kolu a přikusují k tomu brambůrky. Samozřejmě, že si nemyslím, že něco vyřešíme. Nicméně můžeme pomoci dětem, aby své návyky alespoň změnily.

Ale přidají se k tomu i členské státy? Česko například zastavilo spolufinancování dodávek mléka do škol.

To je jejich rozhodnutí, já nikoho nikam netlačím. Když to členské země nevyužijí, zbude alespoň více peněz pro ostatní.

V čem by měla být výhoda evropského zemědělství proti konkurenci z Ukrajiny, Ruska nebo třeba afrických zemí?

Zásadní debata nás ještě čeká a jedna z nich proběhne právě během českého předsednictví. Sama bych si přála více soutěživosti, přála bych si zemědělství, které je schopno přizpůsobit se novým výzvám a které bude schopno dodávat potraviny pro Evropu.

K tomu patří i ochrana historických území a krásné krajiny, na to nesmíme zapomínat.

Patří k tomu i ochrana proti konkurenci právě z nečlenských zemí EU?

Nemyslím si, že Evropa je pevností. Jestliže sami sebe budeme chránit před dovozy, jak potom budeme schopni prodávat naši kvalitní produkci? Potřebujeme prostě obchodovat. A když zavřeme hranice, jiní to udělají také. Takže vzkazují - nestavme žádné hranice.

Pramen: Aktuálně.cz, 31.10.2008

Existují ještě Těchobuzice?

Malá vesnička Těchobuzice leží na úpatí Českého středohoří s výhledem na druhý nejvyšší vrchol Sedlo (726m) a jíjí odedávna je spojována s ovocnářstvím. Od roku 1945 zde působilo Severočeské družstvo školkařů a v roce 1954 zde byla založena Šlechtitelská stanice Těchobuzice.

Za dobu své existence měla řadu vlastníků, nikdy se nestala samostatným právním subjektem. Šlechtění bylo zpočátku zaměřeno na získání nových odrůd jablek a jejich podnoží. Po roce 1960 se začala věnovat velká pozornost zdravotnímu stavu rozmnožovaných odrůd všeho velkého ovoce. Vyústěním bylo vybudování prostorového izolátu na Jelči. Ve své době to byla unikátní kolekce výchozích materiálů ovocných druhů, soustředěna do několika zahrad uprostřed lesů v nadmořské výšce přibližně 600 m.n.m. Vyšší nadmořská výška a široké pásy lesů měly snížit riziko výskytu chorob a jejich vektorů. V roce 1968 se rozběhlo testování na

dřevitých i bylinných indikátorech a následně ozdravování, převážně termoterapií. Výsledky novošlechtění se dostavily již v roce 1970, kdy byla do „Listiny povolených odrůd“ zapsána první odrůda z dílny Ing. Dvořáka 'Dukát'. Do roku 2005 bylo zaregistrováno celkem 22 nových odrůd jablek. Některé z nich se ještě dají najít v ovocnářské velkovýrobě.

Splněním úkolů strany a vlády ovlivnila Šlechtitelská stanice Těchobuzice velkou část ovocnářství v celé republice hlavně zaregistrováním nových odrůd jablek podnoží (J-TE-1, J-TE-2, 1973) a šesti různě vrůstných podnoží vegetativně množených (J-TE-B, J-TE-C, J-TE-E, J-TE-F, 1974 a J-TE-G, J-TE-H, 1981). Pro hrušně byly vybrány jako podnože dva typy semenáčů a dva typy kdoulí. V Těchobuzicích se šlechtitelé věnovali i peckovinám. Jejich výsledkem je osm odrůd broskvoní, jedna slivoň a třešeň. Cíle šlechtění za tu dobu dosáhly

velkých změn a radikální změny prožila, utrpěla a překonala i celá stanice. Při privatizaci nevyužila možnost se osamostatnit a stala se součástí nově vzniklé akciové společnosti Sempra Praha. V důsledků vyrovnání restitučních nároků byly předány nejen budovy, ale i porosty z udržovacího šlechtění, kolekce světového sortimentu hrušek, klonové výsadby atd. Sídlo stanice se přesunulo do Litoměřic. V roce 1997 Sempra Praha, a. s. vytvořila z několika svých šlechtitelských stanic samostatné právní subjekty. Dne 1. 7. 1997 byl nahrazen název Šlechtitelské stanice Těchobuzice za Sempra Litoměřice, s. r. o.

Šlechtění hrušek

Novošlechtění hrušek se stalo doménou Těchobuzic. Od roku 1987 do roku 2005 bylo zaregistrováno celkem 31 nových odrůd hrušní, převážně za účasti Ing. Boumy. V dnešní době výsadby hrušní v celé ČR představují zhruba 1/20 plochy jabloní. Hrušky dnes můžeme považovat za Popelkou mezi ovocem, zejména pro nezámerné konzervářských podniků o tento druh ovoce. Trvanlivost hrušek v primitivních skladech, také nepřispívala k rozšiřování jejich pěstebních ploch. Společenská poptávka po nových odrůdách se zvolna blížila nule do doby kdy náhle přišla kalamita v podobě spály růžokvětých a mer. Šlechtění dostalo nové úkoly. Pozornost byla nasměrována na odolnost vůči chorobám a škůdcům.

Zahraniční spolupráce

V roce 2005 jsme uvítali nabídku belgické firmy Better3fruit o spolupráci ve šlechtění hrušní. Better3fruit vznikla po dvanáctileté spolupráci v oblasti výzkumu a vývoje prováděného školkou N. V. Johan Nicolaj a laboratoří pro šlechtění ovoce a Biotechnologií K. U. Leuven v roce 2000. Po ročním vyjednávání se dne 14. 4. 2006 uzavřela smlouva o dlouholeté spolupráci mezi Belgickou firmou a Semprou Litoměřice.

Téhož roku se uskutečnily první kroky k jejímu naplnění – společný výběr rodičů a samotné křížení, které proběhlo částečně v Belgii a částečně v ČR. A proč ke spolupráci vlastně došlo? Filozofie našich partnerů z Better3fruit je podobná té naší. Trh s ovocem je přeplněn produkty a spotřebitel je stále více informovaný a vědom si ekologických aspektů souvisejících s ovocnářskou výrobou. Z těchto důvodů je klíčové vyšlechtit nové odrůdy se zlepšenými charakteristikami, které činí šlechtění účinnější a cílenější s rychlejšími výsledky práce.

Better3fruit má jasný cíl, vyvinout nové odrůdy, které budou uspokojovat poptávky dnešních spotřebitelů a průmyslu na novinku, kvalitu, bezpečnost a zdraví.

Pro zachování kvality

Vývoj lepších odrůd je ale pouze první krok. Druhý krok je, aby vysoká vnitřní kvalita našich produktů byla zachována v celkovém produkčním a distribučním procesu. Pouze takto můžeme nabídnout spotřebiteli vysokou kvalitu a bezpečnější

produkt. Výrobce vysoce kvalitního produktu musí být odměněn za jeho snahu vývojem udržitelného a výnosného pěstování ovoce. Z tohoto důvodu preferujeme zavést naše nové odrůdy přes komerční struktury (kluby), jejichž cíl je vybalancovat poptávku a nabídku stejně tak, jako zajistit kvalitu a bezpečnost konečných produktů. Toto vyžaduje vertikální spolupráci, která bude vytvářet win-win situace pro všechny účastníky v hodnotovém řetězci.

Zavádění novinek do praxe

V posledních letech registrace nové odrůdy v ČR není již podmíněna mezistaničními zkouškami či poloprovozními pokusy. Je to velké urychlení procesu zavádění novinek do praxe. U trvalých kultur pak riziko nese ve větší míře pěstitel. Ať se jedná o introdukci neozkoušených nových odrůd ze zahraničí, či novinek místních. Vstupem do EU se pak otvírají další možnosti využití odrůd zaregistrovaných v jakékoli členské zemi EU. Ovocnáři jsou dezorientováni pestrostí nabídky, kterou desetiletí neznali. Když překonají euforii, pochopí, proč ovocnáři v západní části Evropy jsou ve výběru odrůd konzervativní a zavádění novinek je pod diktátem řetězců možné jen velmi pomalu a krokově. Této podmínce je nutné také podřídit celý program šlechtění. Počty registrovaných odrůd z Těchobuzic a Litoměřic odpovídaly velkému úsilí šlechtitelů, kteří za celou zmiňovanou historii dokázali vyhodnotit cca. 20 000 hybridů jabloní a zhruba stejný počet hybridů hrušní.

Selekce a hodnocení

Šlechtitelský program Better3fruit je velkorosý a profesionální. Každý rok je v Belgii vyprodukováno přibližně 30 000 semenáčků jabloní z křížení mezi vybranými rodiči. Stále více jsou tito rodiče produktem vlastního šlechtitelského programu. Odolnost k nemocem je důležitý cíl šlechtění. Test rezistence na strupovitost je použit k eliminaci semenáčů s nedostatečnou přírodní odolností, který redukuje počet semenáčů vysázených na pole na počet 10 000. Semenáče jsou pěstovány dvě sezóny, aby se získala zralá očka. Každý semenáč je pak naroubován na podnož a naroubované stromy jsou pěstovány na produkci ovoce.

Během třech plodných sezón je každý stromek ohodnocen týmem specialistů. Selekcí s dobrou chutí a pěkným vzhledem jsou dále podrobeny testům skladovatelnosti. Všechny testy jsou provedeny jako ve standardních komerčních podmínkách. Správně organizovaná sada parametrů je zaznamenána ve standardizované a konzistentní sadě pro každou selekci v průběhu celé periody hodnocení. Hlavní charakteristiky kvality (pevnost, šťavnatost, křehkost, sladkost, kyselost a aroma) jsou zaznamenány do databáze při sklizni v rozdílných časových obdobích chlazení a skladování. Na konci každé sezóny je proveden výběr nejlepších selekcí, které postupují do druhého hodnotícího stádia. V něm je vyprodukováno kolem

deseti stromů, které jsou hodnoceny opět ve třech plodných sezónách. Selekcce, které přežijí ostrá kritéria s ohledem na kvalitu jsou dále testovány na produkci a agrotechnické vlastnosti. Ke konečnému objektivnímu hodnocení jsou přizváni mezinárodní experti jako školkaři, ovocnáři a obchodníci s ovocem, kteří ve finále určí, která selekcce je nejvhodnější ke komercializaci. Nejlepší selekcce jsou pak předmětem spotřebitelských testů, ve spolupráci se specialisty smyslové analýzy.

Úkolem Sempry Litoměřice je obdobně postupovat při selekci hrušek trochu v menším

rozsahu, než provádí kolegové v Belgii u jablek. Pro letošní rok to znamená provést opylení 46 000 květů. Tento úkol je již splněn. Předpokládáme, že po sklizni z tohoto křížení získáme 25 000 semen a z nich v příštím roce 10 000 semenáčků. Pokud naše úspěšnost bude odpovídat propočtům, tak budeme postupně každý rok vysazovat 10 000 hybridů hrušek.

Cílem je získat jednu až dvě se všemi NEJ. Na závěr se vrátím k prvotní otázce. Existují ještě Těchobuzice? Ano! Jen Šlechtitelská stanice Těchobuzice změnila název a sídlo.

Pramen: www.zahradaweb.cz, 7.11.2008

Kurzy devizového trhu - Česká národní banka - platnost od 5.11.2008

100 SKK - 80,113 Kč
1 EUR - 24,310 Kč

1 PLN - 6,915 Kč
1 HRK - 3,405 Kč

1 USD - 18,879 Kč
100 HUF - 9,390 Kč

Vydavatel

TIS^{CR} SZIF

Státní zemědělský intervenční fond
Ve Smečkách 33, 110 00 Praha 1

www.szif.cz

Odpovědný pracovník

Ing. Tomáš Materna
vedoucí samostatného oddělení
agrární informatiky
tel.: 222 871 577
fax: 222 871 536
e-mail: tomas.materna@szif.cz

Komoditní manager

Ing. Anna Mandelíčková

tel.: 222 871 428
fax: 222 871 536
e-mail: anna.mandelickova@szif.cz

Rozmnožování anebo rozšiřování tohoto zpravodaje nebo jeho části jakýmkoliv způsobem je zakázáno, s výjimkou případů povolených autorským zákonem nebo předchozího písemného souhlasu TIS^{CR} SZIF. Údaje obsažené v tomto zpravodaji jsou pouze informativního charakteru a nemají závaznou povahu. Jejich citace je možná pouze s uvedením zdroje TIS^{CR} SZIF.